



Handläggare: Agneta Palmqvist
Telefon: 08-508 33 006

Till
Utbildningsnämnden
2008 04 17

Ökad likvärdighet för elever med funktionshinder (SOU 2007:87)

Svar till kommunstyrelsen på remiss från utbildningsdepartementet – Ökad likvärdighet för elever med funktionshinder. (Dnr 322-704/2008)

Förslag till beslut

Förvaltningens föreslår att utbildningsnämnden fattar följande beslut:

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Thomas Persson
Direktör

Håkan Edman
Grundskolechef

Sammanfattning

I betänkandet angående ökad likvärdighet för elever med funktionshinder föreslås att den nya myndigheten, *Myndigheten för specialpedagogik*, får i uppdrag att utveckla verksamheten för funktionshindrade både genom regionala lösningar och genom viss utvidgning av statliga specialskolor.

Förvaltningen ställer sig positiv till inriktningen i utredningen då den syftar till ökad valfrihet för den aktuella målgruppen samt att den betonar vikten av en likvärdig skola med hög kvalitet för alla barn och ungdomar.

Enligt den nationella handlingsplanen för handikappolitiken i Sverige bör elever med funktionshinder ha möjlighet att bo med sina föräldrar eller i deras närhet och gå i skola i närheten av hemmet. Av detta skäl ställer sig förvaltningen mycket positiv till den föreslagna höjningen av det statliga bidraget till regionala lösningar för döva eller hörselskadade elever.



Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samråd med gymnasieavdelningen.

Bakgrund

Förvaltningen har ombetts svara på en remiss från utbildningsdepartementet angående ökad likvärdighet för elever med funktionshinder (SOU 2007:87).

Ärendets innehåll

Inledning

En tidigare utredning har föreslagit att en ny myndighet, *Myndigheten för specialpedagogik*, bildas av Specialpedagogiska institutet (SIT), Specialskolemyndigheten (SPM) och Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd (SiSUS). Föreslagen i denna utredning utgår från att så blir fallet.

Utredaren har i ett tidigare betänkande - *Två nya statliga specialskolor* (SOU 2007:30) föreslagit en ny flexibel specialskola där nyckelorden är valfrihet, flexibilitet och information.

I denna utrednings uppdrag ingår bl a att analysera och lämna förslag till en lämplig organisationsform för en sådan specialskola samt vid behov lämna förslag till författningsändringar om möjligheten till förlängd skolgång i specialskolan. I direktiven ingår även att kartlägga och analysera hur utbildningen för döva, hörselskadade eller dövblinda elever utifrån behov och efterfrågan bäst kan organiseras så att eleverna ges möjlighet att få en ändamålsenlig utbildning av hög kvalitet. Utredaren ska även särskilt analysera skillnaderna mellan statliga specialskolor för döva och hörselskadade elever samt regionala hörselklasskolor med kommunen som huvudman. Uppdraget omfattar även utbildning vid riksgymnasieskolor för döva eller hörselskadade elever samt elever med rörelsehinder.

Utredaren betonar i sitt förord att utgångspunkten är en likvärdig skola som ska utgå ifrån varje enskild elevs behov och möjligheter. Det innebär inte att alla skolor ska arbeta likadant eller bedrivas på samma sätt utan i en likvärdig skola är det elevens behov och förutsättningar som styr. Vidare skriver utredaren att det är viktigt med ett flexibelt system som ger förutsättningar för olika regionala lösningar. En positiv utveckling pågår i många kommuner där samverkan och samarbete mellan olika huvudmän och kommuner kommer till stånd. Denna positiva utveckling bör stimuleras.

Förslagen

Område 1 - Statliga specialskolor i förhållande till kommunernas ansvar och möjlighet att anordna utbildning för elever med vissa funktionshinder

Utredaren har i sina förslag övervägt olika former för en ändrad ansvarsfördelning mellan staten och kommunerna för att skapa förutsättningar för en ökad likvärdighet för döva eller hörselskadade elever. Lösningen innebär att kommunerna förblir huvudmän för de kommunala hörselklasskolorna och staten stimulerar samverkan med t.ex. specialskolan genom höjda bidrag. Staten kan med denna lösning öka sitt ansvar för hela elevgruppen genom att verka för samverkan mellan landsting, kommuner och staten. Detta ska ske genom en nationell samordning via den nya myndigheten som också ska ansvara för regionala resurscenter. Ambitionen med denna lösning är att skapa ett flexibelt system som ger förutsättningar för olika regionala lösningar.

Förslag:

1. Statsbidrag till kostnader för insatser av regional art för döva eller hörselskadade elever i grundskolan eller i motsvarande utbildning vid fristående skola höjs.
2. Myndigheten för specialpedagogik ges i uppdrag att vid ansökan om bidrag ange vilket eller vilka krav som ställs på insatserna av regional art för att bidrag ska beviljas.
3. Myndigheten för specialpedagogik ges i uppdrag att följa upp att de krav som myndigheten ställt på regionala insatser följs.
4. Myndigheten för specialpedagogik ges i uppdrag att i samverkan med de berörda skolorna utreda Malvaprojektets fortsatta inriktning och behovet av ett ekonomiskt stimulansbidrag.

(Detta projekt bedrivs i Stockholm av kommunala Alviksskolan och statliga Manillaskolan tillsammans. Det är ett utmärkt exempel på hur olika skolformer kan samarbeta på ett flexibelt sätt.)

5. Myndigheten för specialpedagogik ges i uppdrag att inom sin verksamhet skapa en organisation som innebär en nationell samordning och regionala resurscenter när det gäller döva eller hörselskadade elevers utbildning som helhet.

Område 2 - Riksgymnasier i Örebro för döva och hörselskadade (RGD/RGH) och riksgymnasier för svårt rörelsehindrade elever (RgRh)

Förslag:

6. Uppdrag till Myndigheten för specialpedagogik att ansvara för avtalet mellan staten och Örebro kommun om utbildning vid RGD/RGH.
7. Uppdrag till Myndigheten för specialpedagogik att se över hela avtalet

- mellan staten och Örebro kommun om utbildning vid RGD/RGH.
8. Uppdrag till Myndigheten för specialpedagogik att upprätta och ansvara för avtal om utbildningen vid RgRh.
 9. Uppdrag till Myndigheten för specialpedagogik att ansvara för avtalen om särskilda omvårdnadsinsatser för elever i RgRh.
 10. Uppdrag till Myndigheten för specialpedagogik att se över avtalen om särskilda omvårdnadsinsatser för elever i RgRh.

Område 3 - Andra utbildningsinsatser av regional art

Förslag:

11. Myndigheten för specialpedagogik ges i uppdrag att utreda om statsbidragen till kostnader för insatser av regional art för andra elever än döva eller hörselskadade i grundskolan eller i motsvarande utbildning vid fristående skola ska höjas.
12. Myndigheten för specialpedagogik ges i uppdrag att vid ansökan om bidrag ange vilket eller vilka krav som ställs på insatserna av regional art för att bidrag ska beviljas.
13. Myndigheten för specialpedagogik ges i uppdrag att följa upp att de krav som myndigheten ställt på regionala insatser följs.

Område 4 – En statlig specialskola för elever i gymnasieåldern med synskada och ytterligare funktionshinder

Här föreslås att två nya utbildningsalternativ inrättas för elever i gymnasieåldern med synskada och ytterligare funktionshinder eftersom det finns elever vars behov inte kan tillgodoses av gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan i hemkommunen.

Förslag:

14. Uppdrag till Myndigheten för specialpedagogik att omförhandla och ansvara för avtalet mellan staten och Örebro kommun så att avtalet även omfattar elever med synskada och ytterligare funktionshinder.
15. Möjligheten till förlängd skolgång återinförs.
(7 kap. 6 § skollagen (1985:1100) kompletteras med en bestämmelse med innebörden att elever i Ekeskolan som på grund av synskada och ytterligare funktionshinder inte kan gå i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan får efter skolpliktens upphörande i mån av plats genomgå ytterligare utbildning i specialskolan intill utgången av vårterminen det kalenderår då de fyller 21 år.)

Förvaltningens förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till inriktningen i betänkandet då den syftar till ökad valfrihet för den aktuella målgruppen samt att den betonar vikten av en likvärdig skola med hög kvalitet för alla barn och ungdomar.

Enligt den nationella handlingsplanen för handikappolitiken i Sverige bör elever med funktionshinder ha möjlighet att bo med sina föräldrar eller i deras närhet och gå i skola i närheten av hemmet. Av detta skäl ställer sig förvaltningen mycket positiv till den föreslagna höjningen av det statliga bidraget till regionala lösningar för döva eller hörselskadade elever. Även förslaget till en motprestation för att få bidraget förefaller klok i syfte att säkerställa att utbildningsinsatsen håller en hög kvalitet.

Förvaltningen delar också uppfattningen om vikten av att den nya myndigheten får ett tydligt uppföljningsansvar för de regionala insatserna. Uppdraget för myndigheten att inom sin verksamhet säkerställa stöd till de regionala lösningarna i form av regionala resurscenter ställer sig förvaltningen positiv till.

I utredningen beskrivs Malvaprojektet (bedrivs av kommunala Alviksskolan och statliga Manillaskolan i Stockholm) som ett utmärkt exempel på hur olika skolformer kan samverka på ett flexibelt sätt. Förvaltningen instämmer i förslaget att projektet bör ges förutsättningar att utvecklas.

En framväxt av regionala gymnasieskolor som erbjuder för fler funktionshindrade anpassad utbildning skulle innebära ökad likvärdighet och valmöjlighet för elever och deras föräldrar. Förvaltningen delar därför utredningens förslag att den nya myndigheten ges i uppdrag att utreda vidare om statsbidragen till kostnader för insatser av regional art för andra elever än döva och hörselskadade i grundskola ska höjas.

Utredningen betonar att det är självklart att elever som bedöms kunna nå utbildningens mål i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan ska erbjudas den möjligheten i hemkommunens skola. Utredaren menar att det dock finns elever som inte kan tillgodose av dessa alternativ. Därför föreslås att två nya utbildningsalternativ inrättas för elever i gymnasieåldern med synskada och ytterligare funktionshinder så att dessa får samma möjlighet som döva/hörselskadade utvecklingsstörda elever redan har. Förvaltningen delar denna bedömning.

Bilaga

Remissen – Ökad likvärdighet för elever med funktionshinder.